

نام:	پایه: دهم	نام درس: فارسی	مدرسه:
نام خانوادگی:	رشته: تجربی	تاریخ: ۱۴۰۲/۱۰/۰۹	نخبگان سرای دانش
مدت: ۷۰ دقیقه			
(الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)			
۱) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید: ۱ نمره زین <u>نمط</u> آن مست شده از غرور - دست معلم از <u>وقب</u> حیوان روان شد - به ایشان <u>مولع</u> مباش - گمان بردم <u>میراب</u> است.			
۲) با توجه به معنی واژه، در کدام گزینه غلط املایی دیده می شود؟ آن را تصحیح کنید: ۵/ الف) قیاس: سنجش ب) لعیمی: پستی پ) غنا: بی نیازی ت) رقع: نامه			
۳) املای درست واژگان را از داخل کمانک انتخاب کنید: (۵/ نمره) الف) همه کس را به سزا حق شناس باش خاصه (قرابت - غرابت) خویش را. ب) عزمت (ضامن - ظامن) جهان شد.			
۴) در جمله های زیر غلط های املایی را بیابید و صحیح آن ها را بنویسید: ۱ الف) در او چندین ترب و اندوه بود. ب) معلم از مخمته رسته بود.			
۵) نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید: ۵/ الف) باغ ز من صاحب <u>پیرایه</u> شد. ب) دست معلم از <u>وقب</u> حیوان روان شد.			
۶) جزء حذف شده جمله های زیر را بنویسید: ۵/ الف) نیکو خو بهتر هزار بار از نیکورو. ب) هم فرقت بود و هم وصلت.			
۷) کدام یک از موارد زیر جزء واژگان دو تلفظی نمی باشد؟ ۵/ الف) آموزگار ب) مهربان پ) سلامت ت) سازمان			
۸) کاربرد معنایی پسوند «ک» را در هر یک از واژه های زیر بنویسید: ۵/ الف) خورجینک ب) درمک			
۹) نوع ساخت واژگان زیر را از نظر (ساده، وندی، مرکب و...) مشخص کنید: ۵/ الف) «گریزگاه» ب) «رهایش»			

۱۰) در بیت زیر یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید: /۵

وقتی دل سودایی می رفت به بستان ها بی خویشتنم کردی بوی گل و ریحان ها

ترکیب وصفی..... ترکیب اضافی.....

۱۱) بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید: /۵

گشت یکی چشمه ز سنگی جدا غلغله زن، چهره نما، تیزپا

۱۲) نوع حرف «واو» را در عبارت زیر مشخص کنید: /۵

الف) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری. ب) ارباب حاجتیم و زبان سوال نیست.

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۳) در جمله زیر از ارکان تشبیه، موارد خواسته شده را مشخص کنید: /۷۵ نمره
از برهنگی به دیوانگان مانده بودیم.

الف) مشبه..... ب) مشبه به..... پ) وجه شبه.....

۱۴) در عبارت زیر کدام واژه ها «جناس» دارند؟ /۵

در مقابل جفا، وفا کرد و در مقابل زشتی، آشتی کرد.

۱۵) در بیت زیر آرایه مجاز را بیابید و معنی مجازی آن را بنویسید: /۵

پشت دیوار آن چه گویی هوش دار تا نباشد در پس دیوار گوش

۱۶) عبارت زیر را از جهت زیبایی شناسی (آرایه های ادبی) بررسی کنید: (ذکر سه آرایه به طور دقیق) /۷۵
آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد

۱۷) حسن تعلیل به کاررفته در شعر زیر را توضیح دهید: /۵

درختان را دوست دارم که به احترام تو قیام کرده اند.

۱۸) در مقابل هر اثر نام شاعر یا نویسنده را بنویسید: /۵

الف) سیاست نامه..... ب) اتاق آبی.....

۱۹) جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید: /۵

کتاب..... ترجمه نصرالله منشی است و سیف الدین فرغانی در قرن..... از تاخت و تاز مغولان انتقاد می کند.

ه) شعر حفظی:

۲۰) جاهای خالی ابیات زیر را با واژه های مناسب تکمیل کنید: ۱

الف) گه نعره زدی بلبل گه جامه دریدی گل

ب)
که به ماسوا فکندی همه سایه هما را

پ) قلمرو فکری (۸)

۲۱) جمله «گندم نمای جو فروش میاش»، آدمی را از چه کاری بر حذر می دارد؟ ۵/

۲۲) در بیت زیر ضمیر پیوسته را مشخص کرده، نقش آن را هم بنویسید: ۵/
ای بی نشان محض نشان از که جویمت؟ گم گشت در تو هر دو جهان از که جویمت؟

۲۳) استنباط خود را از عبارت زیر بنویسید: ۵/
هر چه بر او تنگ گرفتند، کمر بند خود را تنگ تر بست تا دست آخر با حقارت زندگی هاماخت شد.

۲۴) مفهوم کلی عبارت «معلم دور نبود» را بنویسید: ۵/

۲۵) بیت «ما بارگه دادیم، این رفت ستم بر ما/ بر قصر ستم کاران، گویی چه رسد خذلان؟» یادآور کدام بیت است؟ ۵/
الف) ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع
ب) چون داد عادلان به جهان در، بقا نکرد
این گرگی شبان شما نیز بگذرد
بیداد ظالمان شما نیز بگذرد

۲۶) در درس دیوار عناصر زیر نماد چه چیزی هستند؟ ۵/

الف) دیوار
ب) بنا
.....

۲۷) کدام گزینه به آیه «و مکروا و مکر الله والله خیر الماکرین» اشاره دارد؟ ۵/

الف) برادران یوسف چون یعقوب را بدو میل و عنایت دیدند، آهنگ مکر و عداوت او کردند.
ب) عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید.

۲۸) در عبارت زیر کنایه را مشخص کرده، معنی آن را بنویسید: ۵/

هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد خداهش در همه حال از بلا نگه دارد

❖ ابیات و عبارات داده شده را به زبان ساده و روان بنویسید (هر مورد ۵ / نمره): ۴

۲۹) این مرد پارسی هم بسی تنگ دست بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.

۳۰) قطره باران که درافتد به خاک زو بدمد بس گهر تابناک

۳۱) بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد

۳۲) هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم در حوض هم می توان عزیز بود

۳۳) آهنگ کید و عداوت کردند تا مگر او را هلاک کنند.

۳۴) هر که داد از خویشان بدهد از داور مستغنی باشد.

۳۵) نقش بندی اش دلگشا بود و نقش را نگارین می ریخت.

۳۶) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد